

tu šlo o soukromoprávní závazek — nepřevzal žalovaný, ježto nebyl zapsán v pozemkové knize, a nestal se tedy věcným právem. Jinak by tomu bylo, kdyby šlo o veřejnoprávní břemeno, ježto takováto břemena musí vydražitel převzít bez započtení na nejvyšší podání, třebaš nebyla vložena do pozemkové knihy jako reální břemena. Jde tedy o řešení otázky, zda v souzené věci jde o závazek mající povahu reálného závazku proto, že byl neslučitelně spojen s vodním právem, jež bylo propůjčeno mlýnu Františka G., a zda tudíž přešel bez dalšího převzetí na pozdějšího nabyvatele. Neprávem se žalobce dovolává ustanovení § 26 vodního zákona (§ 25 mor. zemského vodního zákona), ježto dotčené ustanovení zákona upravuje jen reální povahu vodního práva, o kterou však v souzené věci nejde. Jde tu o udržování vodního díla v řádném stavu, o kterém jedná § 21 resp. § 44 vodního zákona. Avšak z těchto ustanovení nelze vyvozovati povinnost osoby s jinými osobami k téže vodě oprávněné, aby přispěla určitým procentem neb určitou částkou k příslušným nákladům. Zavázala-li se taková osoba k určitému plnění (placení), jde o osobní závazek dočasného spoludržitele vodního díla, který nepřechází na nástupce, nebyl-li vložena do pozemkové knihy. Na tom nic nemění to, že příslušná dohoda byla pojata do vodoprávního konsensu a schválena vodoprávním úřadem, ježto plnění závazku nebylo učiněno podmínkou pro provedení projektovaného díla, a dohoda se ani netýkala poměrů vodním zákonem upravených, a proto nenahrazuje úřední rozhodnutí. Byloť jen povinností správního úřadu, aby zkoumal, zda obsah dohody neohrožuje v některém směru zájmy veřejné, a schválil-li dohodu, znamená to jen, že neshledával porušení těchto zájmů sjednanou dohodou. Úmluva nenabyla tedy v souzeném případě pojetím do konsensu vodoprávní ochrany, neboť předmět úmluvy byl a zůstal soukromoprávní, a také úmluva o něm má ráz a povahu jen soukromoprávní. Jinak stačí odkázat na správné důvody napadeného rozsudku.

Čís. 16281. . . .

Poměr přestupku podle §§ 114, odst. 3, lit. i), 131 živn. ř. k zákonu proti nekalé soutěži (zák. č. 111/1927 Sb. z. a n.).

Naplnuje-li dotčený přestupek skutkovou podstatu podle zákona proti nekalé soutěži, je promlčení nároků postíženého posouditi podle zákona proti nekalé soutěži a postížený nemůže na újmu druhé strany a proti zásadám právní bezpečnosti opřítí takovéto nároky o předpis obecnější (předpisy občanského zákona).

(Rozh. ze dne 4. září 1937, Rv I 1855/35.)

Žalobce přednesl, že vyrobil v roce 1932 vzorek skleněného kamínku (Lampenstein) se zakalenými malými kamínky, kterýžto vzorek byl výhradně jeho duševním vlastnictvím a byl od něho po prvé uveden v oběh. Dotčený vzorek uložil také u spolčenstva výrobců skleněného

zboží v J. a byl registrován pod č. 842. Počátkem roku 1933 zpozoroval, že žalovaný napodobuje vzorek. Hlásil to společenstvu a společenstvo učinilo oznámení jménem žalobce u okresního úřadu v J. Žalovaný byl poté uznán vinným nálezem okresního úřadu v J. z 19. července 1933, že překročil usnesení valné hromady společenstva výrobců skleněného zboží, a byl podle § 131 živn. ř. odsouzen k peněžitě pokutě 100 Kč resp. k 10 dnům vězení. Nález ten byl zemským úřadem v P. potvrzen a nabyl právní moci. Tvrdě, že mu vylíčeným úmyslným nebo velmi nedbalým jednáním žalovaného vznikla škoda aspoň 11.000 Kč, domáhá se žalobce na žalovaném její náhrady žalobou, podanou u krajského soudu v L., — opíraje ji výslovně o §§ 1294, 1324 obč. zák. O žalobě jednal samosoudce s obecnou pravomocí. Proti žalobě namítl žalovaný mimo jiné, že se zřetelem na to, že, jak z žalobcova přednesu vyplývá, jde o skutkovou podstatu nekalé soutěže, jest žalobní nárok podle § 23 zák. p. n. s. promlčen, ježto jest uplatňován po uplynutí šestiměsíční lhůty. Soud první stolice uznal žalobní nárok důvodem po právu. Důvody: Jest nesporné, že obě sporné strany jsou členy společenstva výrobců skleněného zboží v J. Jest zjištěno výpovědí svědka Bedřicha W., že žalobce přihlásil různé vzorky jím vyrobeného zboží, mezi nimi také »Lampenstein« se zakalenými skleněnými kamínky, u dotčeného společenstva a že vzorek ten byl také pod určitým číslem u společenstva zapsán, dále že žalobce před nějakým časem roku 1932 nebo 1933 přišel k společenstvu a učinil oznámení, že žalovaný jeho vzorek napodobuje, že poté bylo učiněno oznámení proti žalovanému u okresního úřadu v J. a že žalovaný byl pro napodobení dotčeného vzorku potrestán. Dále jest zjištěno, že se žalovaný, když mu byl takový vzorek k práci předložen, měl u řečeného společenstva dotázati, zda vzorek jest chráněn. Na takovýto dotaz bylo by mu společenstvo oznámilo, že vzorek je registrován. Příslušné usnesení má podle popisu předloženého stranami toto znění: »Vyrábění nebo dávání k zhotovování zboží podle nových vzorků tuzemského původu, které příslušná firma, a to ani objednatel, ani ten, kdo zakázku přijme, sami neobjevili (nebyli jejími původci), nebo pravoplatným způsobem nenabyli, zakazuje se členům společenstva jako nekalá soutěž«. Podle nálezu okresního úřadu v J. ze dne 19. června 1933 byl žalovaný uznán vinným, že překročil usnesení valné hromady společenstva výrobců skleněného zboží, poněvadž napodoboval vzorek Adolfa D. v J. (žalobce) a potrestán podle § 131 živn. ř. peněžitou pokutou 100 Kč. Nález ten byl potvrzen nálezem zemského úřadu v Praze z 12. února 1934. Žalobce opírá svůj nárok na náhradu škody o řečený nález okresního úřadu v J. Usnesení dotčeného společenstva ze dne 17. srpna 1931 jest nepochybně rozhodnutí, které náleží ve smyslu § 117, odst. 1, živn. ř. do oboru jeho působnosti, a to rozhodnutí, jež se týká odstranění zvyklostí, zvyků a novot, které překáží poctivému obchodu mezi členy společenstva. To usnesení jest závazné pro členy společenstva. Zjištění takového porušení předpisů živnostenského řádu a potrestání přísluší podle § 131 živn. ř. výhradně politickým úřadům jako úřadům

živnostenským. Úřady ty jsou povolány k zjištění takových porušení usnesení valné hromady shora uvedeného společenstva. Jde tu o rozhodnutí ve smyslu § 190 c. ř. s. a nenáleží soudu zkoumati správnost jejich rozhodnutí. Úřad ten zjistil, že žalobce napodobil vzorek, o nějž jde, ve smyslu usnesení společenstva ze dne 17. srpna 1931. Z toho porušení plyne povinnost žalovaného k náhradě škody žalobci, neboť, jak je zjištěno, měl žalovaný jako člen společenstva a jako obchodník povinnost informovati se o výrobě nového vzorku u společenstva, zda vzorek není již přihlášen. Jestliže jako člen společenstva to opominul, musí se mu přičítati k vině hrubá nedbalost, která ho podle § 1294, 1295, 1297 obč. zák. zavazuje k náhradě škody. Také žalobcem požadované částky na náhradu škody jsou v příčinné souvislosti se zjištěným jednáním žalovaného. Jest nepochybné, že vyráběním téhož vzorku a jeho prodejem mohl žalobce utrpěti újmu na odbytu zboží, a že proto formy určené k výrobě a zásoby zboží pozbyly na ceně. Nárok žalobcův je tedy důvodem po právu. Nelze souhlasiti s názorem žalovaného, že jde o nárok na náhradu škody pro nekalou soutěž. Skutkový přednes žalobcův zakládá ovšem i skutkovou podstatu porušení ustanovení zákona proti nekalé soutěži z 15. července 1927, č. 111 Sb. z. a n., a to ustanovení § 1 řeč. zák. Žalobce sám opírá však svůj nárok výhradně o ustanovení občanského zákona. Takovýto nárok na náhradu škody podle předpisů občanského zákona není ustanoveními zákona o nekalé soutěži nikde vyloučen. Když žalobce nechce k uplatňování svého nároku užití snad příznivějších ustanovení řeč. zákona, nemůže se mu v tom brániti. Nárok na náhradu škody žalobce jest tedy v tvrzené věci posuzovati pouze podle ustanovení občanského zákona. O d v o l a c í s o u d potvrdil rozsudek soudu první stolice. D ů v o d y: Především třeba zaujmouti stanovisko k názoru žalovaného, že jde v souzeném případě na straně žalovaného o jednání, jež nutno posuzovati podle zákona proti nekalé soutěži. V tom případě by žalobce mohl žádati náhradu jen na základě uvedeného zákona. Z toho vyvozuje odvolatel, že řízení prvním soudem provedené je také zmatečné. Také poukazuje na to, že žaloba byla by podle § 23 zák. o nekalé soutěži promlčena. Než odvolatel přehlíží, že žaloba i žalobní prosby jsou podepřeny jenom občanským zákonem, a to předpisy §§ 1294, 1295, 1324 obč. zák. a že náhrada škody je požadována jen podle XXX. hlavy obč. zák. Zákona o nekalé soutěži se žalobce vůbec nedovolává. Zákon ten však v § 53 výslovně ustanovuje, že jinak zůstávají v platnosti předpisy všech jiných zákonů a nařízení, které se přímo nebo nepřímo dotýkají látky upravené zákonem proti nekalé soutěži, a rovněž zůstaly jím nedotčeny předpisy živnostenského řádu. Podle toho tedy zůstaly v platnosti předpisy živnostenského řádu o společenstvech a jejich právech, zejména o řízení ve smyslu § 114 písm. i) živn. ř., podle něhož jest povinností společenstva vydávati usnesení k účelu odstranění zvyklostí potřeb a novot, které zabraňují poctivé soutěži členů společenstva mezi sebou. Také je patrné, že zákon proti nekalé soutěži nevylučuje domáhání se nároku na náhradu škody podle občanského zákona, i kdyby se nárok ten za-

kládal na jednání, jež by naplňovalo skutkovou podstatu jednání přičicího se zákonu proti nekalé soutěži. Nutno ponechati na vůli tomu, kde se domáhá nároku, chce-li se dovolávati všeobecných předpisů občanského zákoníka, či snad jemu příznivějších ustanovení zákona proti nekalé soutěži. V souzeném případě se žalobce dovolává pouze občanského zákona, a proto jest jeho nárok posuzovati podle ustanovení občanského zákoníka. Není proto žaloba podle § 1489 obč. zák. promlčena, neboť § 23 zák. p. n. s. tu nemá významu. Vychází-li se z nenapadeného zjištění, je dokázáno, že žalovaný napodobil žalobcův vzorek, že byl za to společenstvem pravoplatně potrestán a že se žalovaný nepřesvědčil u společenstva, zda má žalobce svůj vzorek přihlášen u společenstva. Dospěl-li prvý soud k závěru, že žalobcův nárok vyplývá jednak z prokázaného napodobení vzorku žalobcova, jednak z opominutí informace, zda má žalobce vzorek, o nějž jde, u společenstva přihlášen, je správný i jeho úsudek, že žalovanému je přičítati protiprávní jednání a opominutí z hrubé nedbalosti, která ho zavazují podle §§ 1294, 1295 a 1297 obč. zák. k náhradě škody.

Nejvyšší soud neuznal žalobní nárok důvodem po právu a žalobu zamítl.

D ů v o d y :

Těžiště dovolání je v řešení otázky, podle kterých zákonných předpisů jest žalobní nárok posuzovati. Žalobce opírá jej o předpis občanského zákona, kdežto podle žalovaného má význam jedině zákon proti nekalé soutěži, a ježto odvolací soud použil ustanovení občanského zákona, spatřuje v tom žalovaný nesprávné posouzení věci po právní stránce. Pro posouzení právní povahy žalobního nároku nerozhoduje pouze to, o které místo zákona žalobce po formální stránce opírá svůj žalobní nárok, nýbrž jest hleděti na pravotvorné skutečnosti, z nichž vyvozuje podle žalobního děje svůj nárok. Jde pak jenom o aplikaci norem na tento skutkový děj, která náleží soudu. Podle skutkového děje opírá žalobce žalobní nárok o to, že vyrobil určitý vzorek skleněného kamínku, který byl výhradně jeho duševním majetkem, a že tento vzorek svými výrobky sám po prvé uvedl v oběh; že řečený vzorek byl registrován u společenstva výrobců skleněného zboží v J., žalovaný však že přes to onen vzorek napodobil a byl pak nálezem okresního úřadu v J. ze dne 19. července 1933, č. 31257 odsouzen podle § 131 živn. ř. k pokutě 100 Kč nebo k 10 dnům vězení, a to pravoplatně a že z vytčeného jednání žalovaného žalobci vznikla škoda, jejíž náhrady se domáhá. Třebas žalobce výslovně uvedl, že tu nejde o žalobu podle zákona proti nekalé soutěži, nýbrž o nárok na náhradu škody na základě pravoplatného rozhodnutí o protiprávním jednání žalovaného, tedy o nárok vyplývající z předpisů §§ 1294, 1295, 1324 obč. zák., nelze pochybovati o tom, že základem nároku je jednání žalovaného, které se přičí již také § 114, odst. 3, lit. i) živn. ř. anebo usnesení valné hromady společenstva, vydanému podle dotčeného zákonného předpisu k od-

stranění postupu, který by byl na překážku slušné, poctivé soutěži mezi členy společenstva, a že je tedy v rozporu s dobrými mravy soutěže, jak o tom mluví § 1 zák. proti nekalé soutěži. Jde tedy již jen o to, běží-li v souzeném případě o soukromoprávní nárok podle zákona proti nekalé soutěži. Na tu otázku jest odpověděti kladně. Již před vydáním zákona proti nekalé soutěži bylo v zákonodárství a v praxi postupováno proti nekalé soutěži různými prostředky a cestami a právě potřeba účinné ochrany vedla potom k tomu, aby všechny právní poměry vyplývající ze soutěže byly upraveny zvláštním zákonem, a to také proto, aby bylo dosaženo žádoucí shody pro mezistátní styky. Šlo tu vpravdě o celý široký komplex právních poměrů, týkajících se žádoucí ochrany živnostenského vlastnictví (Pařížská smlouva o jeho ochraně). Takovým jednotným a speciálním zákonem pro otázky nekalé soutěže byl právě zákon č. 111/1927 Sb. z. a n. a ona zákonná ustanovení, která již dříve sloužila téměř účelu, zůstala v platnosti podle § 53 řeč. zák. Co se týká předpisu § 114, odst. 3, lit. i) živn. ř., tu nejen, že řečený předpis byl § 53 zák. p. n. s. zachován, ale byl i v tomto paragrafu dobudován tím, že byl vybaven trestní sankcí. Že tu byla stanovena příslušnost politických úřadů správních, není pro povahu závadného jednání a soukromoprávních nároků z něho vyplývajících rozhodující, když se také v zákoně proti nekalé soutěži přikazují některá přestoupení jeho předpisů, týkajících se zřejmě ochrany soutěže, do řízení před úřady správní. Již z té úvahy plyne, že i přestupek trestný podle §§ 114, odst. 3, lit. i), 131 živn. ř., patří do oboru zákona proti nekalé soutěži a že musí býti podle něho posuzován co do soukromoprávních nároků. Není pochybnosti o tom, že by postiženému bylo přiznati nárok zdržovací nebo odstraňovací podle § 15 zák. proti nek. sout. a že by také obsah nároku na náhradu škody bylo posouditi podle § 16 řeč. zák. p. n. s. Nelze však předem uznati za nemožné, že by mohla nastati jakási ideální konkurence několika norem (jednotného právního řádu) pro určitý skutkový děj. Než význam a obsah takovéto souběžnosti norem bude potřeba v každém jednotlivém případě prozkoumati podle poměrů konkrétního případu a nelze tu předem stanoviti určitá pravidla všeobecně platná. Tak třeba tu poukázati na možnost konkurence různých norem z oboru práva známkového a vzorkového, které ostatně samo patří rovněž do uvedeného již komplexu zákonů na ochranu živnostenského vlastnictví, a stejně tak u práva patentního nebo původského. Všude tam bude potřebí zkoumati vzájemný poměr norem s hlediska konkrétního souzeného případu a jenom tak bude moci býti posouzeno, pokud lze skutečně přiznati postiženému právo domáhati se ochrany a nápravy podle toho neb onoho zákonného předpisu. Z oboru práva občanského lze poukázati na poměr předpisu § 1330 obč. zák. k příbuznému § 10 zák. proti nek. sout. Tam, kde se projev stal za účelem soutěže, bude jej posouditi podle posléz dotčeného speciálního předpisu, a nebylo by možno ponechati postiženému volbu, aby na újmu druhé strany a proti zásadám právní bezpečnosti sáhl k předpisu obecnějšímu, jmenovitě tam, kde by se tak stalo nejen na jeho prospěch,

ale také na újmu druhé strany. Půjde-li tedy o závadný projev učiněný za účelem soutěže, bude jak podmínky nároku na náhradu škody, tak i jeho rozsah, ale také podmínky jeho zániku posouditi podle zvláštního zákona proti nekalé soutěži, a bude ovšem postiženému přiznati také nárok zdržovací, který v ochraně poskytnuté § 1330 obč. zák. není obsažen. Tak i v souzeném případě se shledá příbuznost v předpisech uvedeného § 114, odst. 3, lit. i) živn. ř. a §§ 1 a 11 zák. proti nekalé soutěži, a ani tu není pochybnosti, že by se postižený za podmínek přestupku proti § 114, odst. 3, lit. i) živn. ř. směl s úspěchem domáhati také zdržovacího a odstraňovacího příkazu ve smyslu § 15, ale také náhrady škody v rozsahu § 16 zák. proti nek. sout., aniž mu lze přiznati právo volby na újmu strany druhé, ježto lhůty, v nichž možno podati civilní žaloby podle § 23 zák. proti nek. sout., jsou mnohem kratší než lhůty k vymození nároku na náhradu škody podle občanského zákona. Důvodem k stanovení kratších lhůt byly nejen obtíže průvodního řízení, ale hlavně snaha nenechávati soutěžitele na dlouhou dobu v obavách a v nejistotě o dosahu jejich počinů v soutěžním podnikání a nedopouštěti tak nežádoucí rozladění a neklid v soutěžních stycích (srov. Skála, str. 244, a Roppert-Weiss, str. 531, 532). V souzeném případě však není pochybnosti o tom, že šlo o jednání v hospodářském styku a že tu byly porušeny nebo měly býti porušeny dobré mravy soutěže, jak již bylo naznačeno. Když tedy čin vyčerpává skutkovou podstatu podle zákona proti nekalé soutěži, pak je užití tohoto zákona. Žalobcův nárok na náhradu škody nutno proto posuzovati toliko podle zákona proti nekalé soutěži. Promlčení podle § 23 zákona proti nekalé soutěži bylo v souzeném případě namítnuto. Že k němu došlo uplynutím šestiměsíční lhůty výtčené v § 23, odst. 1, lit. a), řeč. zák. stanovené, vyplývá již ze žaloby samé. Žalobce pak tu skutečnost ani nepopírá a omezuje se v obraně proti této námitce jen na to, že prý případ nemůže býti posouzen podle zákona proti nekalé soutěži, kteráž otázka však byla vyřešena kladně, jak nahoře vyloženo.

Čís. 16282.

Pouhé zastavení trestního řízení pro úmrtí odsouzeného podle § 224 (527) tr. z. po povolení mimořádné obnovy trestního řízení ve prospěch obžalovaného po jeho smrti neodůvodňuje nárok na vrácení zaplacených nákladů trestního řízení.

(Rozh. ze dne 4. září 1937, Rv I 2198/35.)

Vilém R. byl pravoplatným rozsudkem krajského soudu v L. ze dne 24. ledna 1925, Tk 2010/24, odsouzen pro přečin podle §§ 335 a 337 tr. z. a k náhradě nákladů trestního řízení, jež byly prohlášeny za dobyté. Vilém R. zaplatil celkem 75.289 Kč na nákladech trestního řízení. Řečený odsuzující rozsudek byl po smrti Viléma R. zrušen rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 26. května 1931, Zm I 1018/30, jímž byla po-